

การพัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านธุรกิจเกษตรอินทรีย์
เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน
THE DEVELOPMENT OF KNOWLEDGE MANAGEMENT
OF ORGANIC AGRICULTURE BUSINESS
FOR SUSTAINABLE OF COMMUNITY ENTREPRENEURS

จำเนียร บุญมาก¹ ประเสริฐ จรรยาสุภาพ² วิษะดา ชัยเวช¹
JAMNIAN BUNMARK PRASERT JANYASUPHAB WIYADA CHAIVET
ศิริกุล ตูลาสมบัติ¹ ดลกร ขวัญคำ¹ สัญญา พันธุ์แพง¹
SIRIKUL TULASOMBAT DONLAKORN KHUNKHAM SANCHA PANPENG
กัญญ์พัชวี กล่อมทองเจริญ¹ รัชนิษา บังเมฆ¹
KUNPATSAWEE KLOMTHONGJAROEN RATCHANEeya BANGMEK

¹คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ 50290

²คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ 50290

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งเน้นศึกษาถึง 1) การประเมินผลและการติดตามผลการดำเนินงานธุรกิจเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ 2) การสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือธุรกิจเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ และ 3) การพัฒนาระบบการจัดการองค์ความรู้ด้านธุรกิจเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมกลุ่มย่อย ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์มีความรู้ความเข้าใจในทุกด้าน คือ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบัญชี และด้านการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ต้องการความช่วยเหลือทางด้าน การผลิต ด้านการตลาด ด้านการจัดการ ด้านการบัญชีและการเงิน ส่วนการประเมินผลเครื่องมือทางการเงินของกลุ่ม ทำการประเมินดังนี้ 1) การประเมินแบบฟอร์มการวางแผนกำไร 2) การประเมินแบบฟอร์มการบันทึกเงินสดรับ-จ่าย 3)

ประเมินแบบฟอร์มงบกำไรขาดทุน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้าใจการบันทึกบัญชี และไม่สามารถพยากรณ์ยอดขายและต้นทุนการผลิตได้

กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์เข้าร่วมกิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือธุรกิจเกษตรอินทรีย์ มีทั้งหมด 10 กลุ่ม โดยการเข้าร่วมเครือข่ายเกิดจากมีแนวคิดหรือความต้องการที่คล้ายกัน คือ ต้องการมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และลดต้นทุนการผลิตที่เกิดจากการทำการเกษตรเคมี ซึ่งเครือข่ายที่สร้างขึ้นมีการกำหนดโครงสร้างและหน้าที่ของคณะกรรมการที่ชัดเจน สำหรับการพัฒนาเครือข่าย จะใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย และการศึกษาดูงานระหว่างกันภายในเครือข่าย ซึ่งก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ระหว่างสมาชิกด้วยกันภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่มด้วยกันภายในเครือข่าย เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันของเครือข่าย เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน และมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน รวมทั้งได้มีการจัดทำเว็บไซต์ของเครือข่าย ทำให้เกิดการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านเกษตรอินทรีย์และด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ที่เข้าร่วมเครือข่าย ต่อกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์อื่นๆ และต่อผู้ที่สนใจทั่วไปอีกด้วย

ส่วนการพัฒนากระบวนการจัดการองค์ความรู้ด้านธุรกิจเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ พบว่า กลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์มีรูปแบบการจัดการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ที่หลากหลาย ซึ่งความรู้ของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ในเรื่องของการจัดการ การผลิต การตลาด การเงิน และบัญชี ได้นำมาจัดทำเป็นต้นแบบของกระบวนการจัดการองค์ความรู้ของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ โดยนำองค์ความรู้มาแสดงในรูปแบบของ Web Application โดยใช้ภาษาโปรแกรมพีเอชพีและระบบฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล มาพัฒนา ใช้ชื่อเว็บไซต์ว่า "ชุมชนคนเกษตรอินทรีย์" ภายใต้อาณาเขต www.maejoorganic.com